

"Sillalla voi lojua ja katsella miten vesi virtaa ohi. Taikka sitten voi hyppiä tai kahlata suon poikki punaisissa saappaissa. Tai käpertyä kuuntelemaan sateen rummutusta katolla. Maailmassa ei ole mitään mukavampaa kuin viihtyminen eikä mikään ole helpompaa."
(Muumilaakson marraskuu)

"Man kan ligga på en bro och se vattnet strömma förbi. Eller springa eller vada genom ett kärr i sina röda stövlar. Eller rulla ihop sig och lyssna till regnet över taket. Det finns ingenting som är så skönt som att ha det bra och ingenting som är så enkelt."
(Sent i november)

Ihan ensimmäinen luku (jossa palattiin Lukumaratoniin)

Kävimme Ylellä kuulemassa suoraan tekijöiltä, kuinka viime talven Muumi - lukumaraton oikein tehtiin. Se oli se suloinen viikonloppu tammi-helmikuun vaihteessa, kun sai lämmitellä ja tv:n ääressä nauttia Tove Janssonin kirjojen loisteessa. Tekijöitä oli paljon, olihan se aivan valtava ponnistus saada ohjelmaan kaikki niin hienosti soljuvaksi, visuaalisesti houkuttelevaksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi. Maratonin antia oli myös kokoaikainen chatti, etukäteen ilmestyvät tarinat lukijoista ja esittelyt ja paljon muuta. Lukijoina oli tavallisia suomalaisia ja eri alojen ihmisiä, joilla useimmilla oli jokin side muumeihin.

Oli ollut kova homma saada kaikki 130 lukijaa oikeaan aikaan oikeaan paikkaan ja vieläpä sopivaan tunnelmaan suoraan lähetykseen. Olimme onnesta ja liikutuksesta aivan haltioissamme, kun katsoimme aiheesta tehtyä pikku dokumenttia, joka on aivan syystäkin loppusuoralla Prix Italia -kilpailussa. Kunnianosoitukseksi ja kiitokseksi veimme tuotantotiimille jaettavaksi suklaata ja pieniä muumijuttuja. Kiitos tekijöille sydämen kanssa tehdystä merkityksellisestä ohjelmasta! Kiitos myös lämpimästä vastaanotosta ja herkuista, tämä oli hieno tapaaminen!

Muistutuksena ja vinkkinä kaikille tulevaan sateiseen ja pimeään vuodenaikaan, että koko Muumi-lukumaraton löytyy Yle Areenasta. Sen lämmössä on hyvä nauttia pitkästä talvesta.

Första kapitlet (där man återvände till Läsmaratonet)

Vi besökte Yle 23.9. för att höra direkt från skaparna hur förra vinterns Mumin - läsmaraton egentligen gjordes. Det var den där mysiga helgen i månadsskiftet januari-februari, när man fick kura ihop sig och njuta framför tv:n i Tove Janssons böckers glans. Det var många som arbetade med det, det var ju en enorm insats att få allt i programmet att flyta så fint, vara visuellt lockande och fungera som en helhet. Till maratonets innehåll hörde också en chat som

var igång hela tiden, berättelser om läsarna som publicerades på förhand och presentationer och mycket annat. Bland läsarna fanns vanliga finländare och människor från olika branscher, av vilka de flesta hade någon slags anknytning till mumintrollen. Det hade varit ett hårt jobb att få alla 130 läsare på rätt plats vid rätt tidpunkt och dessutom i rätt stämning för direktsändningen. Vi var alldeles hänfödda av lycka och rörelse när vi såg den lilla dokumentär som gjorts om ämnet, och som med all rätt är i finalsledet av Prix Italia-tävlingen. Som en hyllning och ett tack tog vi med choklad och små muminprylar att dela ut till produktionsteamet. Tack till skaparna för ett meningsfullt program gjort med hjärtat! Tack också för det varma mottagandet och godsakerna, detta var ett fint möte!

Som en påminnelse och ett tips till alla inför den kommande regniga och mörka årstiden: hela Mumin-läsarmaratonet finns på Yle Arenan. I dess värme är det skönt att njuta av den långa vintern.

Toinen luku (jossa rakennetaan Muumitalo)

”Muumilaaksossa vallitsee huoleton tunne vapaudesta, jonka ansiosta kukaan ei aiheuta toiselle huonoa omaatuntoa. Jokainen voi olla rauhassa ja selviytyä omin nokkinensa niin kauan kuin haluaa. Mielestäni tämän ymmärtää jo muumiperheen tavasta rakentaa rappuja, terasseja ja torneja. Tässä on perhe, joka tajuaa salaperäisen ja yllättävän mielekkyyden”. (Arkkitehtilehti 1976)

Tähän kaikkeen meillä on ilo perehtyä, kun kokoonnumme Kallion kirjaston arkkitehtonisesti mielenkiintoisessa **Dekkarikellarissa tiistaina 27.10. klo 17 alkaen** katselemaan videoita ja lukemaan novelleista, kuinka Muumitalo rakennettiin, tutustumaan laajemmin Toven ajatuksiin arkkitehtuurista ja rakentamisesta ja tietysti kertomaan oma asiantunteva tai ainakin viisaahko ja tärkeä näkemyksemme Muumitalosta ja sen asukkaista. Saammepa itsekkin leikkiä arkkitehtiä sisustamalla (ja muistella lapsuutemme nukkekotia) pienillä kalusteilla pientä taloa. Aiheeseen voi etukäteen perehtyä (jos huvittaa, kirjoittajan huom.) ainakin teoksissa Outo vieras Muumitalossa, Nukkekaappi sekä Tuula Karjalaisen kirja ”Tee työtä ja rakasta”.

”Ihmiset ovat alkaneet kaivata irrationaalisia taloja, joissa voi asua, joissa epäsymmetria on tärkeää, leikkisiä taloja, jotka eivät masenna ilman, että edes pääsee selville masennuksen syystä” (Arkkitehtilehti 1976).

Andra kapitlet (där man bygger Muminhuset)

”I Mumindalen råder en bekymmerslös känsla av frihet, tack vare vilken ingen får någon annan att känna dåligt samvete. Var och en kan vara i fred och klara sig på egen hand så länge hen vill. Jag tycker att detta redan märks på muminfamiljens sätt att bygga trappor,

terrasser och torn. Här finns en familj som förstår den mystiska och överraskande meningsfullheten". (Arkkitehtilehti 1976)

Till allt detta får vi glädjen att fördjupa oss när vi samlas i Kallio biblioteks arkitektoniskt intressanta **Dekkarikellari tisdagen den 27.10. från kl. 17** och framåt för att titta på videor och läsa noveller om hur Muminhuset byggdes, bekanta oss närmare med Toves tankar om arkitektur och byggande och förstås berätta vår egen sakkunniga eller åtminstone kloka och viktiga syn på Muminhuset och dess invånare. Vi får också själva leka arkitekt genom att inreda (och minnas vår barndoms dockskåp) ett litet hus med små möbler. Man kan på förhand bekanta sig med ämnet (om man har lust, författarens anm.) åtminstone genom verken En främmande gäst i Muminhuset, Dockskåpet samt Tuula Karjalainens bok "Arbeta och älska".

"Människor har börjat längta efter irrationella hus som man kan bo i, där asymmetrin är viktig, lekfulla hus som inte gör en deprimerad utan att man ens kommer på det klara med orsaken till depressionen" (Arkkitehtilehti 1976).

Kolmas luku (jossa seikkailevat hobitit)

Tove kuvitti muumikirjojen lisäksi myös muutamia klassikkoja. Meille on marraskuussa tarjolla asiantuntijaluento J.R.R. Tolkienin fantasiateoksen Hobittien kuvituksesta. Toven piirroksia on sekä ruotsinnoksessa 1962 että suomennoksissa 1973 ja 2003. Saamme vieraaksemme Töölön kirjaston tapahtumatilaan **maanantaina 9.11. klo 18.00** seuramme perustajajäsenen, FM **Sonja Virran**. Hän on luvannut kertoa meille mm. miten kuvitukset syntyivät, millaisia ne ovat verrattuna Toven muuhun tuotantoon ja miten ne vaikuttivat hänen myöhempiin töihinsä. Sonja on tutkinut kuvituksia vuodesta 2014 ja työstää parhaillaan väitöskirjaa Tolkienin tuotannosta ja suomennoksista. Ylpeänä kerromme, että Sonja on aiheen paras asiantuntija Suomessa. Onpa mukava tavata Sinut Sonja!

Kirjassaan "Tove Jansson - Kuvittaja" Paul Gravett kirjoittaa, että Tove ei pitäytynyt kirjan luonnehdinnoissa vaan loi omat vaikutelmansa mm. maisemista ja teki omia tulkintojaan Tolkienin hahmoista. Hänen Klonkkunsa esimerkiksi oli Tolkien yllätykseksi hirviömäisen suuri. Mielenkiintoista mitä seuramme jäsen Sonja sanoo tähän! Tapaamisiin Töölön kirjastossa.

Tredje kapitlet (där hobbitarna är ute på äventyr)

Förutom muminböckerna illustrerade Tove också några klassiker. I november har vi en expertföreläsning om illustrationerna till J.R.R. Tolkiens fantasiverk Hobbiten. Toves teckningar finns både i den svenska översättningen från 1962 och i de finska översättningarna från 1973 och 2003. Vi får på **måndagen 9.11. kl. 18.00** besök i Tölö

bibliotekets evenemangsal av vår förenings grundande medlem, FM **Sonja Virta**. Hon har lovat att bland annat berätta för oss hur illustrationerna kom till, hur de skiljer sig från Toves övriga produktion och hur de påverkade hennes senare arbeten. Sonja har forskat i illustrationerna sedan 2014 och arbetar för närvarande med en doktorsavhandling om Tolkens verk och översättningarna till finska. Vi är stolta över att kunna berätta att Sonja är Finlands främsta expert på ämnet. Vad roligt att träffa Dig Sonja!

I sin bok "Tove Jansson - Kuvittaja" skriver Paul Gravett att Tove inte höll sig till bokens beskrivningar utan skapade sina egna intryck av bland annat landskapen och gjorde sina egna tolkningar av Tolkens figurer. Hennes Gollum var till exempel, till Tolkens förvåning, monstruöst stor. Det ska bli intressant att höra vad vår föreningsmedlem Sonja säger om detta! Vi ses på Tölö bibliotek.

Jo neljäs luku (jossa vietetään perinteistä Kuusijuhlaa)

Tove Jansson -seura aloittaa joulukuun iloisesti. Silloin nimittäin vietetään virallista, perinteisen muumimaista ja mahdollittoman mukavaa **Kuusijuhlaa heti tiistaina 1.12.26 klo 17** meille tutussa **Cafe Violassa**. Koristellaan yhdessä kuusi, syödään riisipuuroa mantelin kera (mutta vain yhden, kirjoittajan huom.) ja muutakin hyvää glögin kera, piirileikitään, lauletaan, jutellaan joutavia ja luetaankin tietysti yhdessä. Tärkeintä on kuitenkin Kuusi.

"He kantoivat heti kuusen sisään ja alkoivat koristaa sitä latvasta lähtien kaikella kauniilla, mitä vain keksivät. He koristivat sen kesäpuutarhan näkinkengillä ja Niiskuneidin helminauhoilla. He poimivat salongin lampusta kristallit ja ripustivat ne oksille. Latvaan he asettivat punaisen silkkiruusun, jonka Muumimamma oli saanut Muumipeikon isältä. Kaikki kantoivat sinne kauneinta mitä tiesivät lepyttääkseen talven käsittämättömiä voimia) (Näkymätön lapsi)

Tuothan mukana yhteiseen kuuseen "kaikkein kauneinta mitä tiedät" ja ripustat sen mieleisellesi paikalle. (Saat toki aarteesi takaisin, kun juhla on päättynyt. Päättymisen ei ole sitten lainkaan mukava ajatus!) Muumilaakson kuusen löydät Näkymätön lapsi -kirjan sivulta 165. Jännittävää nähdä millainen on meidän kuusemme! Kuusijuhlaan ilmoittaudutaan tietysti etukäteen jne, mutta puhutaan siitä lisää myöhemmissä kirjeissä. On varmaan kuitenkin viisasta, että aloitat kuitenkin jo nyt varmuuden vuoksi pohdiskelun siitä "kaikkein kauneimmasta mitä tiedät"!

Redan fjärde kapitlet (där man firar en traditionell Julgransfest)

Tove Jansson sällskapet inleder december med glädje. Då firas nämligen den officiella, traditionellt muminska och omåttligt trevliga **Julgransfesten genast tisdagen den 1.12.26**

kl. 17 på vårt välbekanta Cafe Viola. Vi pyntar tillsammans granen, äter risgrynsgröt med mandel (men bara en, författarens anm.) och annat gott med glögg, leker ringdanser, sjunger, pratar strunt och läser förstås också tillsammans. Det viktigaste är dock Granen.

"De bar genast granen inne och satte i gång med att pryda den uppifrån och ner med allt vackert de kunde tänka sig. De dekorerade den med sommarrabatternas snäckor och Snorkfrökens pärlhalsband. De plockade ner kristallerna ur salongslampan och hängde dem på grenarna och i toppen satte de en röd sidenros som Muminmamman fått av Muminrollets pappa. Alla bar dit det vackraste de visste för att beveka vinterns obegripliga makter."

(Det osynliga barnet)

Huomasit jo varmaan, että Tampereen Muumimuseossa on jälleen avautunut uusi erikoisnäyttely "Muumimukimania", joka esittelee muumimukien matkaa arjen käyttöesineestä kulttuuriseksi käyttöesineeksi. Museossa on esillä mm. kaikki Arabian valmistamat 0,3 litran muumimukit. Lisäksi nähtävillä on Toven alkuperäisiä piirroksia, joihin mukien kuvat pohjaavat sekä keräilyharvinaisuuksia ja japanilaista muumikeramiikkaa. Näyttely on esillä 5.1.2028 asti. Nyt on taas ihan kelpo syy pistäytyä Tampereella!

Du har säkert redan lagt märke till att det på Muminmuseet i Tammerfors återigen har öppnat en ny specialutställning "Muminmuggmani", som presenterar muminmuggarnas resa från vardagliga bruksföremål till kulturella bruksföremål. På museet visas bl.a. alla 0,3 liters muminmuggar som Arabia har tillverkat. Dessutom visas Toves originalteckningar, som muggarnas motiv bygger på, samt samlarrariteter och japansk mumin-keramik. Utställningen visas till 5.1.2028. Nu finns det igen en riktigt bra anledning att ta en sväng till Tammerfors!

"Uusia väkeviä värejä on nyt kaikkialla." Nautinnollisia syyspäiviä!

"Nya starka färger finns nu överallt." Njutbara höstdagar!

Annikki, Kati, Katri, Kirsi, Marita, Marja ja Sanna